UZNESENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU (EÚ) 2021/1675

z 29. apríla 2021

s poznámkami, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia o absolutóriu za plnenie rozpočtu spoločného podniku pre palivové články a vodík 2 za rozpočtový rok 2019

EURÓPSKY PARLAMENT,

— so zreteľom na svoje rozhodnutie o absolutóriu za plnenie rozpočtu spoločného podniku pre palivové články a vodík 2 (ďalej len „spoločný podnik“) za rozpočtový rok 2019,

— so zreteľom na článok 100 a prílohu V k rokovaciemu poriadku,

— so zreteľom na správu Výboru pre kontrolu rozpočtu (A9-0107/2021),

A. keďže spoločný podnik pre palivové články a vodík (FCH) bol zriadený v máji 2008 ako verejno-súkromné partnerstvo nariadením Rady (ES) č. 521/2008 ([1]) na obdobie do 31. decembra 2017 s cieľom zvýšiť výskumné úsilie a urýchliť zavádzanie technológií palivových článkov a vodíka; keďže nariadenie (ES) č. 521/2008 bolo zrušené nariadením Rady (EÚ) č. 559/2014 ([2]);

B. keďže nariadením (EÚ) č. 559/2014 bol v máji 2014 založený spoločný podnik, aby nahradil FCH a bol jeho nástupcom v období do 31. decembra 2024;

C. keďže členmi FCH boli Únia zastúpená Komisiou, Európske priemyselné zoskupenie pre spoločnú technologickú iniciatívu pre palivové články a vodík a výskumné zoskupenie N.ERGHY);

D. keďže členmi spoločného podniku sú Únia zastúpená Komisiou, Celosvetové priemyselné zoskupenie pre novú energiu AISBL (ďalej len „priemyselné zoskupenie“) premenované v roku 2016 na Hydrogen Europe a Nové európske výskumné zoskupenie pre palivové články a vodík AISBL (ďalej len „výskumné zoskupenie“), premenované v roku 2018 na Hydrogen Europe Research;

E. keďže maximálna výška príspevku Únie na prvú fázu činnosti spoločného podniku je 470 000 000 EUR zo siedmeho rámcového programu; keďže výška príspevkov ostatných členov sa musí minimálne rovnať výške príspevku Únie;

F. keďže v rámci spoločného podniku je maximálny príspevok Únie vo výške 665 000 000 EUR (vrátane prostriedkov EZVO) z programu Horizont 2020 a členovia priemyselných a výskumných zoskupení majú prispieť zdrojmi vo výške najmenej 380 000 000 EUR počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje nariadenie (EÚ) č. 559/2014 vrátane nepeňažných príspevkov na projekty v rámci programu Horizont 2020 financované spoločným podnikom, nepeňažných príspevkov na dodatočné činnosti (vo výške najmenej 285 000 000 EUR) a peňažných príspevkov na administratívne náklady;

Rozpočtové a finančné riadenie

1. konštatuje, že v správe Dvora audítorov o účtovnej závierke spoločného podniku (ďalej len „správa Dvora audítorov“) sa uvádza, že za rok 2019 účtovná závierka vyjadruje verne zo všetkých významných hľadísk jeho finančnú situáciu k 31. decembru 2019, ako aj výsledky jeho operácií, toky hotovosti a zmeny čistých aktív za príslušný rozpočtový rok v súlade s jeho nariadením o rozpočtových pravidlách a účtovnými pravidlami, ktoré schválil účtovník Komisie; okrem toho na základe správy Dvora audítorov konštatuje, že príslušné transakcie k účtom sú zo všetkých významných hľadísk zákonné a správne;

2. konštatuje, že dostupný konečný rozpočet spoločného podniku (ktorý zahŕňa opätovne zahrnuté nepoužité rozpočtové prostriedky z predchádzajúcich rokov, pripísané príjmy a prerozdelenia do nasledujúceho roka) na rozpočtový rok 2019 zahŕňal viazané rozpočtové prostriedky vo výške 91 730 585 EUR a platobné rozpočtové prostriedky vo výške 113 855 981 EUR; konštatuje, že celková miera plnenia rozpočtu na rok 2019 dosiahla 85,9 % vo viazaných rozpočtových prostriedkoch a 98,4 % v platobných rozpočtových prostriedkoch;

([1]) Nariadenie Rady (ES) č. 521/2008 z 30. mája 2008, ktorým sa zakladá spoločný podnik pre palivové články a vodík (Ú. v. EÚ L 153, 12.6.2008, s. 1).

([2]) Nariadenie Rady (EÚ) č. 559/2014 zo 6. mája 2014, ktorým sa zriaďuje spoločný podnik pre palivové články a vodík 2 (Ú. v. EÚ L 169, 7.6.2014, s. 108).

3. konštatuje, že na konci roka 2019 Únia prispela z maximálneho príspevku 470 000 000 EUR podľa nariadenia (ES) č. 521/2008 celkovou sumou 421 606 000 EUR zo siedmeho rámcového programu vrátane 19 107 000 EUR v nepeňažných príspevkoch a členovia z priemyselných a výskumných zoskupení prispievajú celkovo overenými zdrojmi vo výške 447 506 000 EUR, z čoho 429 600 000 EUR tvoria overené príspevky v projektoch siedmeho rámcového programu; konštatuje, že spoločný podnik uskutočnil platby v rámci siedmeho rámcového programu vo výške 5 805 092 EUR v roku 2019, čím celková výška dosiahla 415 313 265 EUR za celé obdobie 2009 – 2019, a že miera plnenia platobných rozpočtových prostriedkov bola 95,1 % v prípade rozpočtu dostupného na projekty siedmeho rámcového programu v roku 2019;

4. konštatuje, že na konci roka 2019 Únia prispela z programu Horizont 2020 celkovou sumou 420 067 000 EUR a členovia z priemyselných a výskumných zoskupení prispeli overenými zdrojmi vo výške spolu 11 707 000 EUR, z čoho 5 376 000 EUR bolo potvrdených nepeňažných príspevkov na projekty spoločného podniku v rámci programu Horizont 2020, a okrem toho spolu 667 001 000 EUR nepeňažných príspevkov na dodatočné činnosti;

5. na základe správy Dvora audítorov konštatuje, že nízka úroveň nepeňažných príspevkov členov zastupujúcich priemysel na operačné činnosti vyplýva z toho, že spoločný podnik ich osvedčuje v čase predloženia konečných žiadostí o preplatenie nákladov, a preto k osvedčovaniu väčšiny viazaných nepeňažných príspevkov dôjde neskôr v programe Horizont 2020, keď sa uskutoční konečná platba na projekty a keď sa vystavia osvedčenia o finančnom výkaze;

6. konštatuje, že v rámci spoločných podnikov existujú rôzne postupy prijímania finančného príspevku od súkromných členov spoločného podniku; požaduje harmonizáciu výpočtu nepeňažných príspevkov v rámci spoločných podnikov; domnieva sa, že spoločný postup by mal zabezpečiť transparentné a účinné metódy hodnotenia, ktorých výsledkom bude skutočná hodnota príspevku; vyzýva Dvor audítorov, aby zabezpečil kontrolu auditov vykonaných nezávislými externými audítormi; požaduje tiež primeraný právny rámec, ktorý zabezpečí, že požadovaná výška finančného príspevku sa dosiahne do konca programu; konštatuje, že právny rámec by mohol zahŕňať požiadavky na súkromný príspevok, ktorý sa má vyplatiť pred príslušným príspevkom Únie alebo súčasne s ním;

7. konštatuje, že miera plnenia rozpočtu, ktorý je k dispozícii na projekty programu Horizont 2020, bola 86,3 % v prípade viazaných rozpočtových prostriedkov a 100 % v prípade platobných rozpočtových prostriedkov; ďalej konštatuje, že viazané rozpočtové prostriedky neboli využité v plnej miere, keďže dve témy výzvy na rok 2019 neboli pridelené;

Výkonnosť

8. konštatuje, že spoločný podnik používa špecifické kľúčové ukazovatele výkonnosti (KPI) pre program Horizont 2020, ako aj dva vlastné špecifické KPI, ktorými sa meria podiel finančných prostriedkov vyčlenených na výskumné činnosti, a má demonštračné projekty, ktoré prebiehajú v členských štátoch a regiónoch a ktoré využívajú štrukturálne a investičné fondy Únie; ďalej konštatuje, že KPI (stanovené v roku 2014) boli revidované a zahrnuté do dodatku k viacročnému pracovnému plánu, ktorý správna rada schválila v júni 2018, keďže technológia v posledných rokoch výrazne pokročila a začali sa objavovať nové aplikácie;

9. požaduje, aby spoločný podnik preskúmal svoju komunikačnú stratégiu s cieľom zabezpečiť, že príslušné zainteresované strany budú oboznámené s jeho poslaním, činnosťami a dosiahnutými výsledkami;

10. konštatuje, že hodnota pákového efektu k 31. decembru 2019 bola 2,24, zohľadňujúc príspevky všetkých súkromných partnerov, a 1,51 zohľadňujúc len členov Hydrogen Europe Industry a Hydrogen Europe Research;

11. konštatuje, že v roku 2019 spoločný podnik dokončil projekt CertifHy 2, ktorý slúži ako katalyzátor vykonávania schémy GO v celej Únii pre ekologický a nízkouhlíkový vodík a je míľnikom smerom k možnému mechanizmu certifikácie vodíka v kontexte smernice (EÚ) 2018/2001 ([3]); berie na vedomie preskúmanie a posúdenie udalostí obsiahnutých v európskej referenčnej databáze pre bezpečnosť vodíka (HIAD.2.0) v roku 2019, ktoré obsahuje odporúčania pre budúci výskum v tejto oblasti; berie na vedomie vývoj v nadväznosti na závery správy s názvom Palivové články a vodík pre zelenú energiu v európskych mestách a regiónoch, ako je spustenie European Hydrogen Valleys Partnership (EH-S3P) v rámci platformy inteligentnej špecializácie, podpísanie zmluvy na riadenie pilotného nástroja pomoci pri vývoji projektu a začlenenie témy H2 Valley do pracovného plánu na rok 2019 pre veľký demonštračný (vlajkový) projekt;

([3]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

12. konštatuje, že v roku 2019 boli podpísané dohody o grante na dva veľké demonštračné projekty (H2Haul a Djewels) z výzvy v roku 2018; okrem toho konštatuje, že v súvislosti s výzvou na rok 2019 prijal spoločný podnik celkovo 43 oprávnených návrhov k 17 témam a príjemcovia pochádzali z 23 členských štátov alebo pridružených krajín, a že subjekty zo štyroch tretích krajín sa zúčastňujú na siedmich projektoch; ďalej konštatuje, že v roku 2019 bolo podpísaných všetkých 17 dohôd o grante;

13. konštatuje, že ku koncu roka 2019 globálne portfólio projektov spoločného podniku pozostávalo zo 155 projektov v rámci siedmeho rámcového programu (z toho 150 bolo uzavretých a 5 ostáva otvorených) a 109 podpísaných projektov v rámci programu Horizont 2020 (z toho 11 bolo uzavretých a 98 ostáva otvorených); okrem toho konštatuje, že v roku 2019 spoločný podnik uskutočnil výzvy na predkladanie ponúk na dve štúdie, pričom jedna zmluva bola podpísaná v júli 2019, a ďalšie dve výzvy na predkladanie ponúk na podporu inovácií misií a na pomoc regiónom pri vypracúvaní projektov, pričom obe boli podpísané v danom roku;

14. konštatuje, že podľa správy Dvora audítorov bola miera plnenia programu Horizont 2020 na konci roka 2019 na úrovni 83 %, pokiaľ ide o verejné výzvy na predkladanie ponúk na činnosti pridelené spoločnému podniku;

15. berie na vedomie, že ku koncu roka 2019 mal spoločný podnik 27 zamestnancov z 10 členských štátov, a s potešením konštatuje, že medzi zamestnancami je takmer rodová rovnováha (51 % mužov a 49 % žien); konštatuje tiež, že v roku 2019 podiel žien zúčastňujúcich sa na projektoch programu Horizont 2020 predstavoval 27 %, že 23,8 % koordinátorov projektov a 33 % členov vedeckého výboru boli ženy;

16. vyzýva Komisiu a Dvor audítorov, aby vypracovali hĺbkovú metódu sledovania výkonnosti s cieľom posúdiť pridanú hodnotu spoločného podniku vrátane sociálneho vplyvu a vplyvu na zamestnanosť, ako aj vplyvu na trh; domnieva sa, že výsledky tohto posúdenia by sa mali použiť na budúce financovanie alebo prerozdelenie finančných prostriedkov Únie;

17. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že budúci program činnosti spoločného podniku bude v súlade s požiadavkami a cieľmi stanovenými v právnych predpisoch Únie, pokiaľ ide o zmierňovanie zmeny klímy, a že sa bude riadiť stratégiami v tejto oblasti, ktoré vypracovala Komisia aj priemysel;

18. otázka práv duševného vlastníctva sa musí riešiť vo všetkých zmluvách, ktoré môžu viesť k zamýšľanému výstupu alebo výsledku plnenia; pripomína, že cieľom práv duševného vlastníctva je chrániť práva jednotlivých tvorcov, ale tiež poskytnúť podrobné informácie o tom, ako sa budú tieto práva uplatňovať v budúcnosti; poznamenáva, že keďže činnosť je financovaná aj z verejných prostriedkov, výsledky by mali byť transparentné, prístupné verejnosti a mali by podliehať osobitným požiadavkám; vyzýva Komisiu, aby navrhla právny rámec týkajúci sa práv duševného vlastníctva a ich uplatňovania na trhu vrátane osobitných požiadaviek a rozdelenia zisku;

Vnútorný audit

19. berie na vedomie, že v roku 2019 spoločný podnik poskytol odpovede k návrhu správy a záverečnej správe o novom strategickom pláne vnútorného auditu na roky 2019 – 2021, ktorý vypracoval tím útvaru pre vnútorný audit (IAS), a že na základe dohody s IAS by sa v roku 2020 mal začať nový audit IAS podľa strategického plánu na roky 2019 – 2021; okrem toho konštatuje, že počas roka 2019 útvar pre vnútorný audit konzultoval so spoločným podnikom, ktorý mu poskytol podnety v kontexte konzultačného zapojenia sa do existujúceho postupu spätnej väzby v oblasti výskumnej a inovačnej politiky, ktorý IAS vykonáva na žiadosť spoločného implementačného centra;

20. konštatuje, že k 31. decembru 2019 boli úspešne vykonané a uzavreté všetky odporúčania a akčné plány vyplývajúce z predchádzajúcich auditov IAS;

Vnútorná kontrola

21. na základe správy Dvora audítorov konštatuje, že spoločný podnik zaviedol spoľahlivé postupy *ex ante* kontrol založené na finančných a operačných administratívnych kontrolách a že je povinný vykonávať nový rámec vnútornej kontroly Komisie založený na 17 zásadách vnútornej kontroly; ďalej zo správy Dvora audítorov konštatuje, že na konci roka 2019 spoločný podnik už vykonal analýzu nedostatkov na základe existujúceho systému vnútornej kontroly a stanovil ukazovatele na posúdenie účinnosti nových zásad vnútornej kontroly a súvisiacich charakteristík; konštatuje, že po sebahodnotení rámca vnútornej kontroly z roku 2018 sa v roku 2019 vykonalo interné posúdenie s cieľom zabezpečiť dodržiavanie akčného plánu;

22. konštatuje zo správy Dvora audítorov, že v prípade priebežných a konečných platieb zo siedmeho rámcového programu je spoločný podnik zodpovedný za audity *ex post* u príjemcov, zatiaľ čo za žiadosti o preplatenie nákladov na projekty v rámci programu Horizont 2020 je za audity *ex post* zodpovedný Spoločný útvar Komisie pre audit, a že na základe výsledkov následných auditov dostupných na konci roka 2019 spoločný podnik vykázal v prípade projektov siedmeho rámcového programu reprezentatívnu chybovosť 2,08 % a zvyškovú chybovosť 1,08 % a v prípade projektov v rámci programu Horizont 2020 (zúčtovanie a záverečné platby) reprezentatívnu chybovosť vo výške 0,94 % a zvyškovú chybovosť 0,7 %, berie na vedomie návrh nariadenia o programe Horizont 2020 predložený Komisiou, ktorý stanovuje, že v prípade výdavkov na výskum v rámci programu Horizont 2020 je ročné riziko chýb v rozsahu od 2 % do 5 % realistickým cieľom, berúc do úvahy na náklady na kontroly, navrhované opatrenia na zjednodušenie pravidiel a súvisiace inherentné riziko spojené s úhradou nákladov na výskumný projekt, a že konečným cieľom, pokiaľ ide o zvyškovú chybovosť pri uzatváraní programov po zohľadnení finančného vplyvu všetkých auditov, korekčných a vymáhacích opatrení, je dosiahnuť úroveň čo najbližšiu k 2 %;

23. konštatuje, že Dvor audítorov kontroloval náhodný výber platieb v rámci programu Horizont 2020 uskutočnených v roku 2019 na úrovni konečných príjemcov s cieľom potvrdiť chybovosť následných auditov ako súčasť kontrol operačných platieb, a že tieto podrobné audity nepreukázali žiadne významné chyby ani nedostatky v kontrolách u príjemcov spoločného podniku zaradených do vzorky;

24. konštatuje, že výkonný riaditeľ spoločného podniku prijal v septembri 2019 kódex dobrého administratívneho správania FCH2; konštatuje, že spoločný podnik prijal svoje nové rozpočtové pravidlá na základe vzorového nariadenia o rozpočtových pravidlách pre verejno-súkromné partnerstvá rozhodnutím správnej rady v decembri 2019; okrem toho konštatuje, že spoločný podnik začal koncom roka 2019 postup prijatia politiky správy dokumentov a že s konečnou platnosťou by sa mal prijať začiatkom roka 2020;

25. berie na vedomie, že spoločný podnik mal úplnú maticu rizík na rok 2020 (vrátane rizík s nižšou prioritou), ktorú manažment pravidelne posudzoval a diskutoval o nej v rámci prebiehajúceho procesu posudzovania rizík s cieľom zvážiť akékoľvek zmeny vo vnútornom a vonkajšom prostredí organizácie, ako aj stav významných rizík a akčných plánov, ktoré boli identifikované v roku 2018; konštatuje, že spoločný podnik vykonáva spoločnú stratégiu boja proti podvodom v oblasti výskumu.